

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “ผลกระทบด้านสังคมและวัฒนธรรมของการท่องเที่ยวที่มีต่อวัดและชุมชน ศึกษาเฉพาะกรณีวัดไผ่โรงวัว ตำบลนาโคก อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารการจัดการแหล่งท่องเที่ยวภายในวัด และผลกระทบด้านสังคมและวัฒนธรรมของการท่องเที่ยวที่มีต่อวัดและชุมชน ศึกษาข้อมูลโดยวิธีการพูดคุยแบบเป็นกันเอง การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม จากกลุ่มตัวอย่างพระภิกษุและประชาชนในพื้นที่ 35 ท่าน

จากการศึกษารูปแบบการบริหารการจัดการแหล่งท่องเที่ยวพบว่า วัดไผ่โรงวัวมีทรัพยากรที่ห้องน้ำ ห้องส้วม ระบบความปลอดภัยนักท่องเที่ยว และตลาดบริการสินค้า ที่สามารถรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี แต่เนื่องจากระบบการบริหารการจัดการของวัดในปัจจุบันยังไม่สามารถตอบสนองต่อสถานการณ์การท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้วัดต้องประสบกับปัญหาที่เกิดสืบเนื่องมาจากการท่องเที่ยวอยู่เสมอ

ในส่วนของผลกระทบด้านสังคมและวัฒนธรรมของการท่องเที่ยวที่มีต่อวัดและชุมชน พบว่ามีผลกระทบด้านบวกได้แก่ วัดมีรายได้เพิ่มขึ้น คนในชุมชนได้รับผลประโยชน์จากการจ้างแรงงานของวัดและการประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว การเกิดขึ้นของตลาดเป็นการสร้างโอกาสในการซื้อขายสินค้าให้กับคนในชุมชน ส่งเสริมให้เกิดการสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพใหม่และการพัฒนาอุตสาหกรรมครัวเรือน นอกจากนี้ หน่วยงานของรัฐยังเล็งเห็นความสำคัญของวัดจนประกาศให้เป็นอุทยานการศึกษาในวัดด้วย

ผลกระทบด้านลบได้แก่ การท่องเที่ยวมากก่อให้เกิดความขัดแย้งด้านผลประโยชน์ระหว่างกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ กับกฎหมายของวัด เช่น ผู้ที่เห็นชอบทางในการแสวงหาผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวจะมุ่งเข้ามามะส่องผลประโยชน์จากทางวัดในรูปแบบต่าง ๆ และที่สำคัญคือ ผลกระทบที่มีต่อวิถีชีวิตของพระภิกษุ ในด้านการศึกษาอบรมและการปฏิบัติธรรม นอกจากนี้ วัดยังต้องประสบกับปัญหาการจัดการยะที่เพิ่มมากขึ้นด้วย

จากการศึกษามีข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนารูปแบบการบริหารการจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยว คือ วัดควรมีการวางแผนเกี่ยวกับการพัฒนาวัดและการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวที่ชัดเจน ควรส่งเสริมให้กับคนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการมากขึ้น ควรมีการพิจารณาถึงบทบาทหน้าที่ที่เหมาะสมของพระภิกษุ ในการปฏิบัติกรรมการท่องเที่ยว ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงความถูกต้องตามพระธรรมวินัยเป็นสำคัญ

Abstract

The study of 'the socio-cultural impacts of tourism on temple and communities: A case study of Wat Phairongwua, Tambon Bang Ta Then, Amphoe Song Phi Nong, Suphanburi province' aims to study the management pattern of tourist attractions in monastic areas. The study focused on the social and cultural impacts of tourism on temples and communities. Informal interview, in-depth interview and participatory observation from 35 sampled monks and citizens in total conducted it.

According to the study over the issue of management pattern of tourist attractions, Wat Phairongwua had plenty of tourist resources, parking lots, restrooms, bathrooms, security system, and the market that could very well respond to the tourist activities. However, the temple's current management pattern that was not adequate to the occurring problems in the context of tourism had led to many problems.

In term of social and cultural impacts of tourism on the temple and the community, it was found that there were both positive and negative impacts.

The positive impacts were the temple had more income for its development and tourism generated jobs and businesses for people living near the temple. The emergence of market led to the purchasing opportunities for people in the community. It supported opportunity creation for new occupations and household industry development. Besides, the public sector announced the temple to be educational Park.

The negative impacts were tourism might lead to conflicts of interest with regulations of the temple. Profit-takers took everything they could from the temple and significantly, there were impacts on the monks' way of life in terms of studying and practicing Buddhism. In addition, the temple has been increasingly facing an increasing problem of waste management.

In this study, there are suggestions for tourism management development; the temple should have effective plan for developing the temple and tourism activities, people in the community should be encouraged to participation in the management. The role of monks should be considered in terms of appropriateness in dealing with tourism-related activities. This must be considered from the monastic regulations as its first priority.